

Prezydent Elbląga

Elbląg, dnia 05.01.2026 r.

BRM.0003.109.2025.ES

Radni Klubu Prawa i Sprawiedliwości Rady Miejskiej w Elblągu

W odpowiedzi na Państwa interpelację z dnia 22 grudnia 2025 r. dotyczącą zmiany systemu ustalania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi poniżej przedstawiam informacje stanowiące odpowiedzi na zawarte w niej pytania.

Do wyliczenia nowych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi obowiązujących od 01.01.2026 r., zgodnie ze złożonymi przez mieszkańców miasta deklaracjami, przyjęto, że systemem gospodarki odpadami komunalnymi objętych jest 90 617 mieszkańców Gminy Miasto Elbląg.

Pracownicy Departamentu Skarbnika Miasta podejmują szeroko zakrojone działania zmierzające do objęcia opłatą wszystkich mieszkańców zamieszkujących naszą gminę. Czynią to w zakresie i w ramach przepisów przewidzianych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.). Ustawa ta przewiduje bowiem odrębne narzędzia, z których mogą korzystać urzędnicy. Ordynacja podatkowa zawiera dwa osobne działy - jeden poświęcony czynnościom sprawdzającym (dział V) i drugi omawiający kontrolę podatkową (dział VI). W ramach czynności sprawdzających przewidzianych w Ustawie Departament Skarbnika Miasta sporządza:

- wezwania do złożenia wyjaśnień w zakresie danych wykazanych w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (gdy deklaracja budzi wątpliwości),
- wezwania do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyny niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- wezwania do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (jeżeli pomimo istnienia obowiązku deklaracja nie została złożona).

W ramach kontroli podatkowej przeprowadzane są kontrole podatkowe liczby mieszkańców zamieszkujących zarówno w spółdzielniach mieszkaniowych, wspólnotach mieszkaniowych, jak i zamieszkujących domki jednorodzinne.

Ponadto przez pracowników Urzędu podejmowane są dodatkowe działania zmierzające do objęcia opłatą wszystkich mieszkańców Gminy Miasto Elbląg. Należą do nich między innymi:

- 1) weryfikacja urodzeń i sporządzanie wezwań do złożenia wyjaśnień w sprawie zamieszkania urodzonego dziecka,
- 2) weryfikacja złożonych przez mieszkańców „Wniosków o wypłatę dodatku węglowego” i wskazanych w nich liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomości,
- 3) weryfikacja liczby mieszkańców z pozostałych, dostępnych urzędnikom źródeł, w tym np.

- składanych do urzędu przez podatników oświadczeń, wyjaśnień, innych pism lub dokumentów,
- 4) przeprowadzanie postępowań zmierzających do nałożenia opłaty w drodze decyzji określającej wysokość opłaty, w tym zastosowanie środków i dowodów przewidzianych w ustawie Ordynacja podatkowa, tj. m. in. gromadzenie materiału dowodowego np. w postaci przesłuchania strony, przesłuchania świadków, sporządzenie wezwań do przedłożenia dokumentów, np. oświadczeń o zamieszkaniu na terenie innej gminy i przedłożenia dowodów uiszczania opłat w innej gminie.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w Polsce stosowane są 4 główne metody ustalania wysokości opłat za gospodarowanie odpadami: na osobę, na gospodarstwo domowe, od powierzchni, od zużycia wody oraz metody mieszane. Przyjęta w naszym mieście metoda ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami „na osobę” jest stosowana w zdecydowanej większości miast. Spośród wszystkich miast o liczbie mieszkańców od 80 tysięcy do 180 tysięcy (25 miast) taka metoda stosowana jest w 22 miastach. Spośród pozostałych trzech miast z tej grupy w jednym opłata uzależniona od zużycia wody, w jednym od powierzchni mieszkania oraz w jednym przyjęta jest metoda mieszana w zależności od wielkości gospodarstwa domowego. W praktyce metody uzależniające wysokość opłaty od powierzchni, czy też zużycia wody mają największe uzasadnienie w miastach akademickich i w miejscowościach turystycznych.

Ustalenie opłaty za gospodarowanie odpadami na osobę wydaje się być najbardziej sprawiedliwe i właściwe. Potwierdza to również stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich zawarte w piśmie V.7204.35.2015.ŁK z dnia 3.04.2024 r. skierowanym Ministra Klimatu i Środowiska. Wskazuje on bowiem iż (cyt.): „...Nie wymaga szczególnego uzasadnienia twierdzenie, że spośród metod ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1469 ze zm. – dalej jako „u.c.p.g.”), biorąc pod uwagę samo pojęcie odpadów komunalnych (tj. pochodzących z gospodarstw domowych, odpadów „bytowych”), najlepiej pozwala na realizację zasady „zanieczyszczający płaci” metoda uzależniająca wysokość opłaty od liczby mieszkańców danej nieruchomości. Na potencjał do wytwarzania odpadów „bytowych” w sposób najistotniejszy wpływa bowiem liczba „bytujących” osób. Pozostałe metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi („od zużycia wody”, „od powierzchni lokalu mieszkalnego”, „od gospodarstwa domowego”) w mniejszym lub większym stopniu generują przypadki oczywiście nieproporcjonalnego obciążenia opłatą niektórych uczestników systemu.”

Należy też zwrócić uwagę, iż obecnie prowadzone są prace legislacyjne nad przygotowaniem zmian do ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, których jednym z celów jest zwiększenie skuteczności, przejrzystości i sprawiedliwości systemu gospodarowania odpadami.

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a